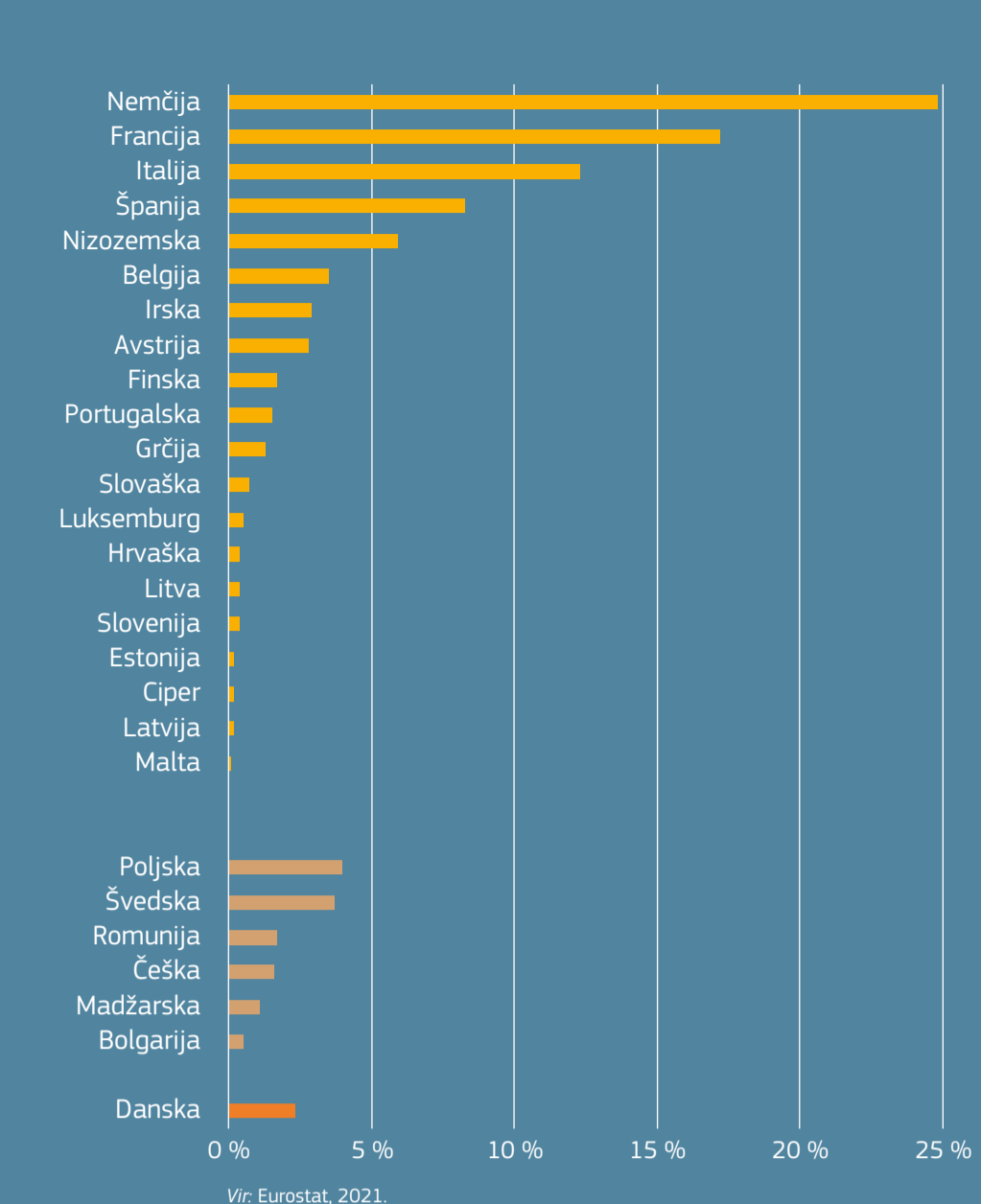
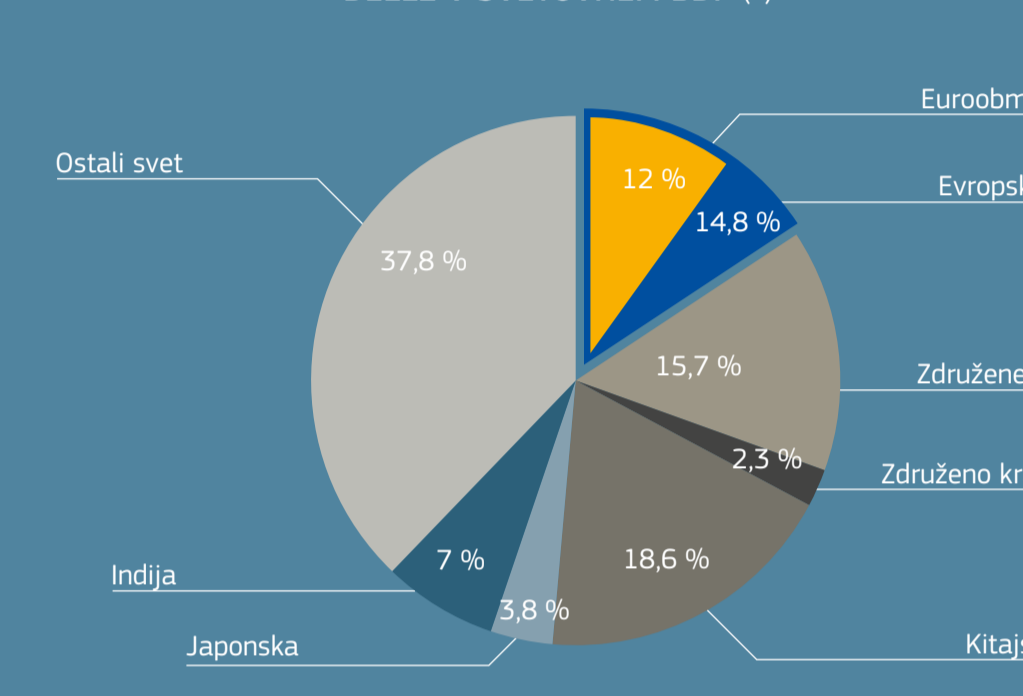

DELEŽ POSAMEZNIH DRŽAV V SKUPNEM BDP EU

DELEŽ V SVETOVNEM BDP (*)

(*) Nominalni BDP v eurh, 2021. Viri: base podatkov Evropske komisije AMECO, IMF, WEO in IMF DOTs ter Svetovne banke.

EURO – SVETOVNA VALUTA

Euro je druga največja rezervna valuta na svetu, takoj za ameriškim dolarjem. Okrog 20 % svetovnih valutnih rezerv(**) je v eurih.

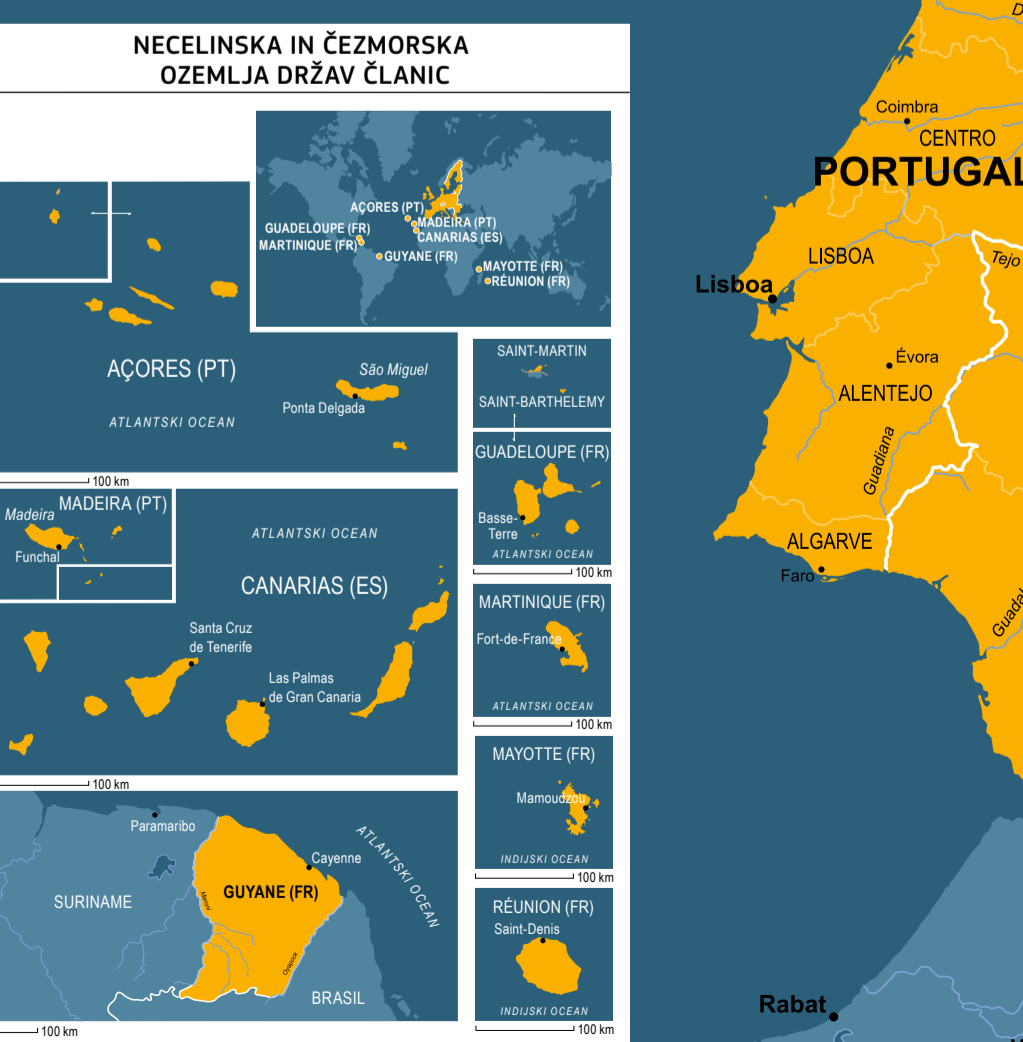
Euro je druga valuta, s katero se najkvečje trguje na svetu, saj se uporablja v okoli 39 % svetovnih finančnih transakcij, kar izključuje plačila znotraj euroobmočja.

(**) Odstotek rezerv z računovodnega koščkom na koncu leta 2021. Vir: Evropska centralna banka (ECB).

Glavni kazalniki (2021)	Euroobmočje (19)	EU (27)	ZDA	Japonska	Kitajska	Indija
Prebivalstvo (v milijonih)	342,7	447,0	332,2	125,5	1412,6	1393,4
BDP (v bilijonih EUR, izračunan pri pariteti kupne moči (PKM))	9,9	18,4	19,4	4,7	23,0	8,6
Delež svetovnega BDP (v % pri PKM)	12,0	14,8	15,7	3,8	18,6	7,0
Izvoz (blaga, v % BDP)	35,7(****)	36,7(****)	7,5	15,1	18,9	12,4
Uvoz (blaga, v % BDP)	33,0(****)	34,4(****)	12,6	15,4	15,1	17,9

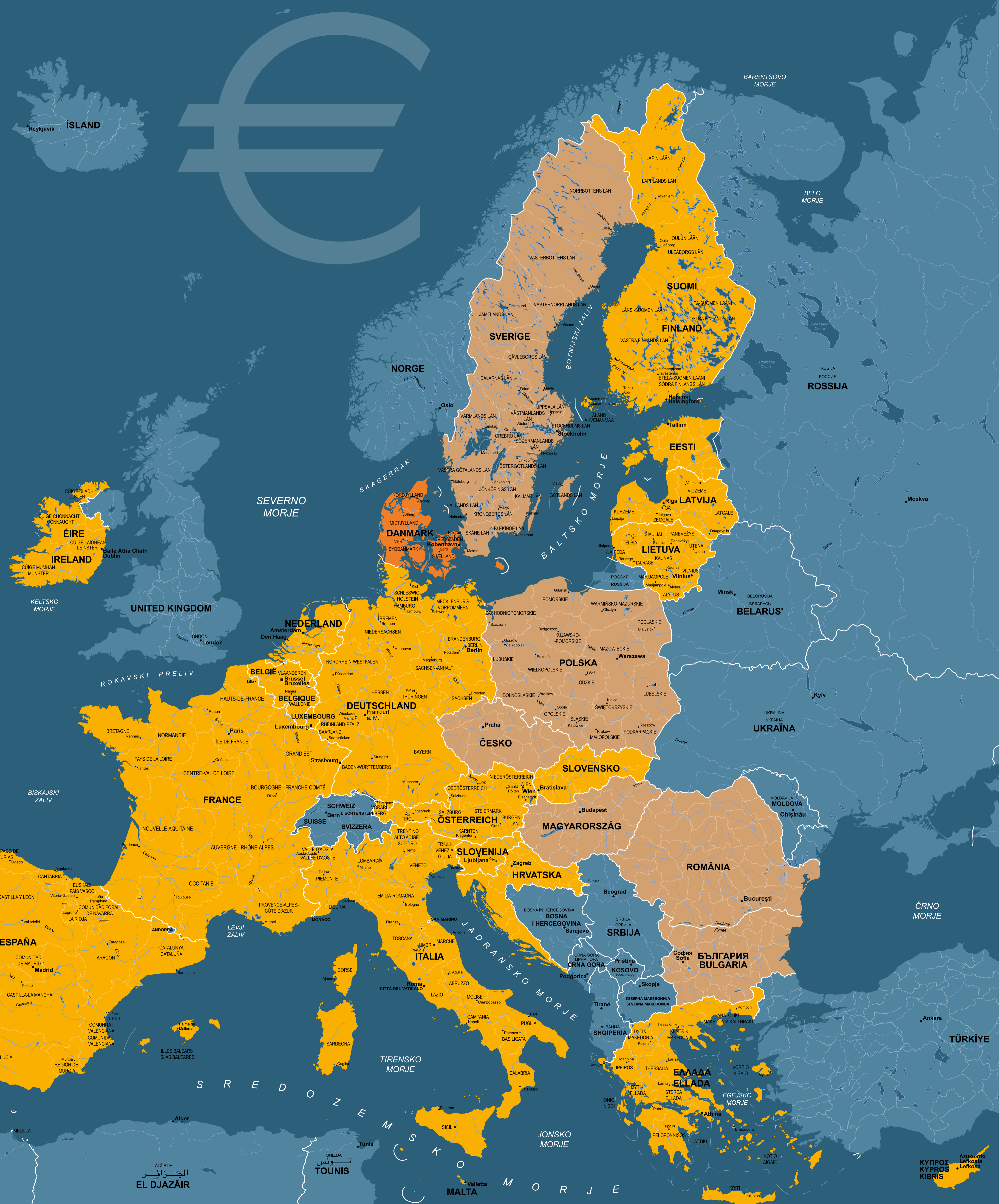
(****) V primeru euroobmočja je vključena trgovina znotraj euroobmočja, v primeru EU pa trgovina znotraj EU. Vir: Svetovna banka, OECD, MDS, Eurostat.

- Države euroobmočja
- Države članice EU, ki še niso sprejele eura
- Država članica EU s klavzulo o izvetju

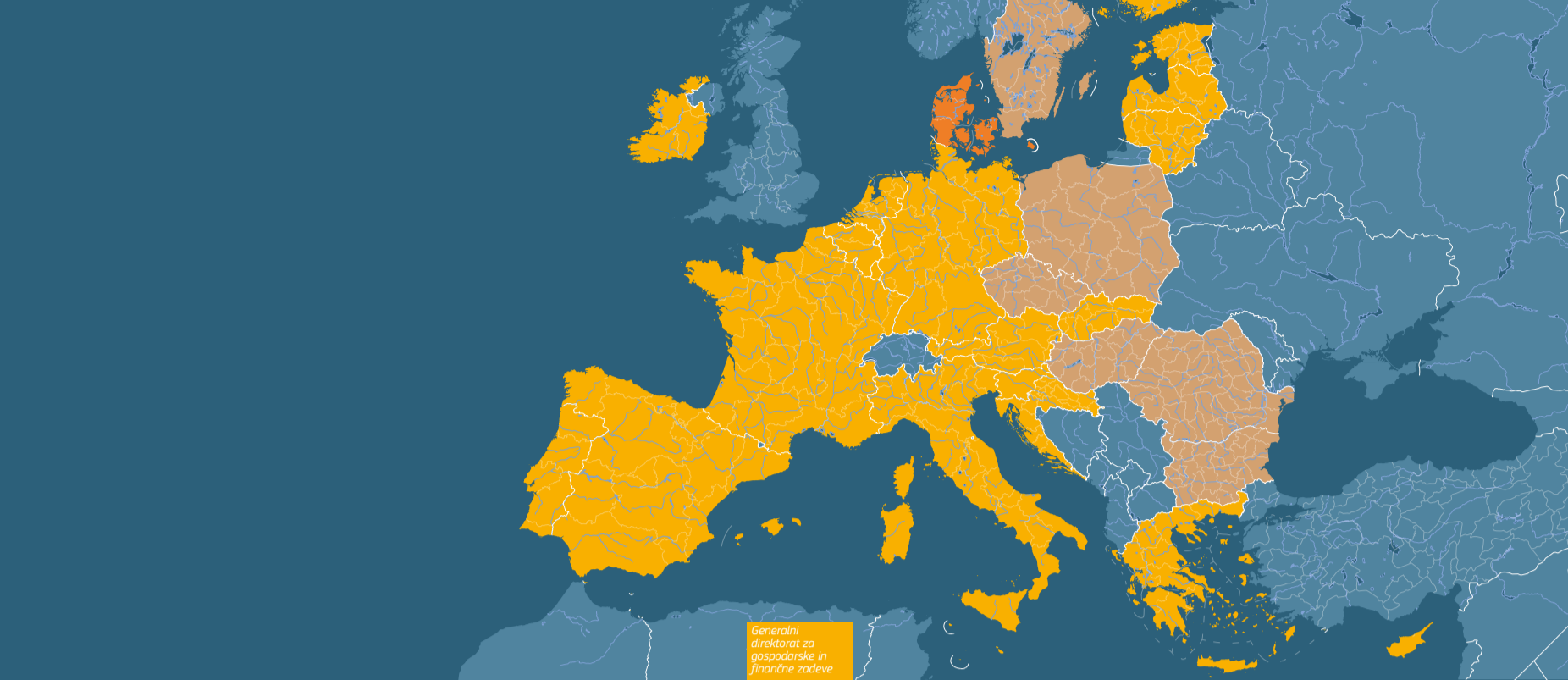

Ta zemljevid zagotavlja zgolj splošne informacije. Čeprav si je Evropska komisija prizadevala po najboljših močeh, lahko zemljevid zaradi merila in ločljivi slike vsebuje nepravilnosti. Evropska komisija ne prevzema odgovornosti za uporabo kakršnih koli podatkov na tem zemljevidu s strani tretjih oseb.

https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/economic-and-financial-affairs_en

EUROBMOČJE

ČLANSTVO V EUROBMOČJU

Euro je valuta 20 držav članic EU.

Vse ostale bodo euro sprejele, ko bodo izpolnile potrebne pogoje – razen Danske, ki je izpogajala izvetje iz monetarne unije, kar je vključeno v Pogodbo o Evropski uniji iz leta 1992 (Maastrichtska pogodba).

V Maastrichtski pogodbi je bila za cilj zastavljena enotna valuta in določeni so bili pogoji za pridružitve. To so „maastrichtska merila“ ali „konvergenčna merila“, s katerimi se želi zagotoviti neovirano delovanje monetarne unije.

Poleg nekaterih pravnih zahtev, med katerimi je najvidnejša zahteva po neodvisni centralni banki, so maastrichtska merila naslednja:

- stabilnost cen (inflacija ne sme za več kot 1,5 odstotne točke presegati treh držav članic z najnižjo inflacijo),
- javnofinančni primanjkljaj načeloma ne sme presegati 3% bruto domačega proizvoda (BDP),
- javni dolg ne sme presegati 60% BDP oziroma se tej ravni ne sme približati,
- trajnost konvergenca (dolgoročne obrestne mere ne smejo za več kot 2 odstotni točki presegati treh držav članic z najboljšimi rezultati glede stabilnosti cen),
- stabilnost deviznega tečaja (dve leti znotraj mehanizma deviznih tečajev II (ERM II) brez hujših napetosti).

ERM II dovoljuje nihanje deviznih tečajev sodelujočih valut EU glede na euro znotraj fiksnih meja nad in pod srednjim tečajem.

Komisija na podlagi Pakta za stabilnost in rast spremlja fiskalno politiko in javne finance v državah članicah znotraj in zunaj euroobmočja. Ta, na pravilni osnovni okvir tako pomenja spodbujati fiskalno odgovornost v EU. Splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast je bila prvič aktivirana marca 2020, da bi se države članice lahko ustrezno spopadle s pandemijo COVID-19. Komisija je pripravila smernice za morebitne spremembe okvira ekonomskega upravljanja.

Države članice euroobmočja med seboj tesno usklajujejo svoje fiskalne in ekonomske politike. To poteka v okviru evropskega semestra, letnega cikla usklajevanja ekonomskih politik.

BOLI POGLOBLJENA IN PRAVIČNEJŠA EKONOMSKA IN MONETARNA UNIJA (EMU)

Ena najpomembnejših prednostnih nalog Evropske komisije je zagotavljanje, da EMU prinaša koristi vsem članicam euroobmočja in njihovim državljanom. Čeprav je EU v zadnjih letih sprejela pomembne ukrepe, da bi vzpostavila bolj poglobljeno in pravičnejšo EMU, je vredja za prihodnost je bila predstavljena v „poročilu peth predsednikov“ ter podrobneje oblikovana v številnih drugih dokumentih v letih 2017 in 2018. Splošni cilj je do leta 2025 okrepiti enotnost, učinkovitost in demokratično odgovornost evropske ekonomske in monetarne unije.

DRŽAVE EUROBMOČJA

BELGIJA Površina: 30 667 km² Prebivalstvo: 11 631 136 Članica EU od leta 1957 (ustanovna članica).	ŠPANIJA Površina: 905 983 km² Prebivalstvo: 47 432 805 Članica EU od leta 1986.	LATVIJA Površina: 64 586 km² Prebivalstvo: 1 875 757 Članica EU od leta 2004.	AVSTRIJA Površina: 83 878 km² Prebivalstvo: 8 978 929 Članica EU od leta 1995.
NEMČIJA Površina: 357 569 km² Prebivalstvo: 83 237 124 Članica EU od leta 1957 (ustanovna članica).	FRANCIJA Površina: 638 475 km² Prebivalstvo: 67 842 582 Članica EU od leta 1957 (ustanovna članica).	LITVA Površina: 65 284 km² Prebivalstvo: 2 805 998 Članica EU od leta 2004.	PORTUGALSKA Površina: 92 227 km² Prebivalstvo: 10 352 042 Članica EU od leta 1986.
ESTONIJA Površina: 45 336 km² Prebivalstvo: 1 331 796 Članica EU od leta 2004.	HRVAŠKA Površina: 56 594 km² Prebivalstvo: 3 879 074 Članica EU od leta 2013.	LUKSEMBURG Površina: 2 595 km² Prebivalstvo: 645 397 Članica EU od leta 1957 (ustanovna članica).	SLOVENIJA Površina: 20 273 km² Prebivalstvo: 2 107 180 Članica EU od leta 2004.
IRSKA Površina: 69 947 km² Prebivalstvo: 5 060 005 Članica EU od leta 1973.	ITALIJA Površina: 302 079 km² Prebivalstvo: 5 060 005 Članica EU od leta 1957 (ustanovna članica).	MALTA Površina: 316 km² Prebivalstvo: 520 971 Članica EU od leta 2004.	SLOVAŠKA Površina: 49 035 km² Prebivalstvo: 5 434 712 Članica EU od leta 2004.
GRČIJA Površina: 131 694 km² Prebivalstvo: 10 693 081 Članica EU od leta 1981.	CIPER (*) Površina: 9 253 km² Prebivalstvo: 904 705 Članica EU od leta 2004.	NIZOZEMSKA Površina: 37 378 km² Prebivalstvo: 17 590 672 Članica EU od leta 1957 (ustanovna članica).	FINSKA Površina: 338 411 km² Prebivalstvo: 5 548 241 Članica EU od leta 1995.

(*) Uporaba pravnega reda EU je odtušena na območjih Republike Ciper; ki niso pod dejansko nadzorom Vlade Republike Ciper. Na teh območjih euro ni uradna valuta.

DRŽAVE ČLANICE EU, KI ŠE NISO SPREJELE EURA

BOLGARIJA Površina: 110 996 km² Prebivalstvo: 7 050 034 Članica EU od leta 2007. Valuta: lev (BGN)	MADŽARSKA Površina: 93 012 km² Prebivalstvo: 9 689 010 Članica EU od leta 2004. Valuta: madžarski forint (HUF)	ROMUNIJA Površina: 238 398 km² Prebivalstvo: 19 038 098 Članica EU od leta 2007. Valuta: lej (RON)
ČEŠKA Površina: 78 871 km² Prebivalstvo: 10 610 055 Članica EU od leta 2004. Valuta: češka krona (CZK)	POLJSKA Površina: 311 928 km² Prebivalstvo: 37 654 247 Članica EU od leta 2004. Valuta: zlot (PLN)	ŠVEDSKA Površina: 447 424 km² Prebivalstvo: 10 452 326 Članica EU od leta 1995. Valuta: švedska krona (SEK)

DRŽAVE ČLANICE EU S KLAUZULO O IZVETJU

DANSKA Površina: 42 925 km² (brez Ferskih otokov) Prebivalstvo: 5 873 420 Članica EU od leta 1973. Valuta: danska krona (DKK) V ERM II od 1. januarja 1999.

Vsi podatki o prebivalstvu: Eurostat, 2022. Vsi podatki o površini: Eurostat, 2021.

DRUGE DRŽAVE, KI UPORABLJAJO EURO

Samo države članice EU so lahko članice euroobmočja.

Čeprav uradno niso članice euroobmočja ali EU, lahko Andora, Monako, San Marino in Vatikan uporabljajo euro kot svojo valuto in izdajajo omejene količine svojih eurokovanecv na podlagi monetarnih sporazumov z EU.

Kosovo (*) in Črna gora uporabljata euro kot svojo de facto notranjo valuto, kar pomeni, da euro nima pravnega statusa, vendar se na široko uporabljata.

(*) To pomenjvaranje ne pomenja v stalščah glede statusa ter je v skladu z RVZn 1244/1999 in imenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

RAZVOJ EUROBMOČJA

